

ZPRÁVY ZAHRANIČNÉ

ČECHY.

Autor Romanetti mrtev.

Smíchov-Praha. — Jak právě sděluje Č. A. T. K., **Jakub Arbes**, vynikající český romanopisec, skončil dne 8. dubna. Kolikrát již přišla planá zpráva, že se jeho skon očekává každou chvíli, ale nyní přece jen Morava přišla k svému právu. Jakub Arbes narodil se 12. června 1840 na Smíchově a tam také zemřel, neopustiv tento svůj úzký svět leda na nejskrvnější výjímky. Byl spisovatelem a žurnalistou až do kosti, věnovav se dráze té po odbytu tří let studia na vysoké škole technické. Byl z chudších rodin, zápas o život byl mu stálým průvodcem již od raného mládí.

Arbes je neobyčejně zajímavá, svérázná postava. Především jako žurnalista byl pokrokový. Arbes stále v táboře opposice a odporu. Roku 1867 na krátko řídil "Vesnu Kutnohorskou", ale již v červnu 1868 byl v Praze v "Národních Listech", které tehdy za doby persequce českého lidu zpátečnickou vládou byly stálým terčem vládního pronásledování. Jsa přestávkami zodpovědným redaktorem tohoto listu po celou dobu persequce (1868—1873), zažil příjemnosti svého úřadu nejpříjemnějším měrou. Zálohy, výše, třel, přelínání, souzení a vězení bylo mu denním chlebem. Celkem odseděl si tehdy 5 čtvrtí roku. Trvalou památkou této stránky Arbesovy jsou dvě knihy, "Pláč koruny české", líčící persequci právě uvedenou ve formě nejdůležitější kroniky, jakou o době té máme, a pak kniha o místodržitelích Thunovic, líčící persequci české pokrokové mládeže a omladiny v letech devadesátých.

Jako spisovatel je Arbes velmi zajímavou směsíc romantismu a realismu, z nichž první proniká celkovou stavbou prací a myšlenkovou náplní, druhý provedením rafině vytvořil si svůj literární druh, "romanetto", románek hodně napínavého, často fantastického děje, ale fošně současně nejzajímavější otázky životní, společenské i vědecké. Poznav bídu tváří v tvář, uváděl čtenáři zaenasté v život dělného lidu i proletářských vrstev pravým slova smyslu. Jak plodný byl spisovatelem, o tom svědčí jeho "Sebrané Spisy", jež počaly vycházeti roku 1885 nákladem Otavovým a jichž je dnes přes 30 svazků. Z romanettů budí uvedení "Sivooký démon", "Zázračná Madona", "H divno Boemo", "Zborene barfy tón", "Dábel na skrípce", "Ethiopská lilie", "Můj přítel vrab", "Kandidát existence", "Newtonův mozek", "Svatý Xaverius" a j., z ostatních prací zejména "Moderní upíří", "Anděl míru", "Nesmrtelní pijáci" (Poe, Kenn, Brouwer, Krumlovský a "český Paganini") a j.

Budí zde také vzpomínka jeho "Šotka". V české žurnalistice po třikráte jméno to spojeno je s nejlepšími lidmi, dvakrát ve staré vlasti, jednou v Americe. V Čechách byl to nejprve Karel Havlíček Borovský, jenž roku 1849 jal se svým "Národním Novinám" vydávati satirickou přílohu "Šotek", — druhým byl Jakub Arbes, jenž roku 1880 a 1881 svým "Šotkem," ilustračním Mikolášem Alšem, důstojně převzal jméno Havlíčkem posvěcené. — třetím byl v Americe Bartoš Bittner. A protože jen "do třetice všeho dobrého", není divu, že nyní již česko-americký list toho jména je tak smutným epigonem.

Jako dramaturg Arbes znamená mnoho. Tato činnost neomezovala se pouze na jeho působnost v úřadě dramaturga zemského českého (tehdy Prozatímního) divadla v letech 1876—1879, i později nabývala výrazu v jeho četných studiích, týkajících se dějů českého divadla, života jednotlivých spisovatelů a herců a osudů různých dramát. V Sebraných Spisech patří sem svazky "Sliby divadelní", "Z ovdávaní umění" a j.

Také pro literární historii Arbes vykonal hodně cenné práce. Do tohoto oboru patří jeho "Karel Hynek Mácha", studie o Bahinovi a j. Konečně pro charakteristiku jeho pokrokového smý-

šlení nebudí zapomenuta knížka "Lež a pravda o sv. Janu Nepomuckém" z roku 1870.

Arbesem odchází z českého písemnictví muž, který dovedl si dobýti pevného místa v dějinách české literatury. Je-li známkom pravého umění "píti z vlastní šláhe", nutno přiznati, že Arbes si své místo zajistil plně právě svým skutečným svérázem. Umělecký jeho profil je zcela samostatný, v pravdě svůj. Česká Amerika, jak jsme již několikrát napsali v poslední době, a "hlasem volajícího na poušti", nejlépe uctí Arbesovu paměť četbou jeho prací a opatřením jich do domácích knihoven. Vjn. ve Slavii.

Vyznamenání našeho krajana na Rusi.

Redák lužický z Podřipska p. Th. Bohdan Palice, profesor na státním gymnasiu v Astrachani (na Rusi), hudební skladatel a virtuos na piano, obdržel titul státního rady a vyznamenán řádem sv. Anny.

Válečný plán Francie proti Německu.

Ve svých hlavních rysech není dnes již plán ten tajemstvím a v posledních dnech zabýval se jím i německý podplukovník Grubner v úvaze svojí. Vylíčuje jej v podstatě takto: V příští válce bude musit Německo počítati s třemi odpůrci: Francií, Ruskem i Anglií. Po první týdně bude Francie však odkázána, ačli zatím nebude v Rusku mobilisace zrychlena, na své síly. Podplukovník Grubner praví tu ve své knize: "France et Allemagne: Mobilisace ruské armády jest (dnes) velmi pomalá. Nepráteleství bude ve Vogesách a na Moselu dávno již zahájeno, dříve než Rusové Němem přebroží." Francouzská armáda nevystoupí však proti německé početně slabší jako v roce 1870, nýbrž bude se jí počtem přibližně rovnati a rovněž tentokrát i dokonalostí výzbroje svého. Podplukovník Grubner praví: "Pro případ války budou síly obou odpůrců v nepoměru jako v r. 1870."

Ve Francii jest všeobecný názor, že se má válka vésti od počátku útočně, jen některé hlasy žádají s počátku opatrnější postup, odkud by se nepoznal směr některých opatření, načež by však přejíti se mělo k bezohledné ofensivě. V každém případě má býti německá pevnost Metz hned od počátku "učiněna malomocnou". Ví se však zároveň, že Německo bude činiti zásadití hned v prvních dnech Francií "rozhodnutí ránu", aby po rozhodnutí na "nadě mohlo přesunouti nekolic škorů svých na východ, hranici. Ve Francii věří se také, že

postup německý bude se díti dvěma směry: proti "průlomů" v obranné čáře francouzské mezi Epinalem a Toulem a v prostoru mezi Verdunem a belgickou hranicí. Bude tudíž i Francie nucena rozdělití armádu svou na dvě mocné skupiny: jednu na jihu, druhou na severu velké pohraniční pevnosti Met. Ze první armáda, stojící mezi Epinalem a Toulem, bude musiti přejíti ihned k útoku, o tom jsou si všichni ve Francii za jedno.

S mnohých stran přejí si, aby zabýjila i druhá armáda, stojící u Verdunu, ofensivu proti Moselu, se zaseběháním jedné části své, jež by držela Metz v šachu. Jiní ale míní, že by severní armáda mohla zůstatiti tak slabou, aby stačila jen zdržeti posádku metickou a směrem proti Diedenkofemu nepříteli pozorovati a držeti.

Vedení příští války bude míti hlavně za cíl obklíčení (en "cloopement") nepříteli. Aby mohla v prostoto Epinal-Toul-Saint-Vincent, jen 50 km. široké, soustřediti i velmi veliké massy, má republika k dispozici pět různých, několikakolejních železnic; tři další trati umožňují pak ponoutiti rozvinuti armády po případě ještě více do předu.

Oproti Itálii v Apáliích mají býti postaveny jen rezervní formace. U Verdunu postavena má býti jen menší armáda (severní armáda), sestávající pouze ze tří armádních škorů (1., 2. a 6. arm. škor), i soudí se, že tak pro jižní armádu zbude 19 aktivních armádních škorů a k tomu osadní škor armádní.

Tím by tu Francie nabyla ovšem rozhodně číselné převahy. Francouzský plukovník Boucher navrhuje, aby dokonce i severní armáda a nejen pozorovací armáda v Apáliích utvořena byla z rezervních formací. I německý znalec doznává, že Francouzi utvořili v posledních letech rezervní armádu, na niž mohou býti "právem a veskrz hrdí a již možno klidně ve spojení s aktivním vojskem použiti k utvoření větších, jednotliostí nepostrádatelých svazů.

Benátská katastrofa.

(Poštovní zpráva.)

Z Benátek, 20. března.

Včera o půl šesté stala se tu velká námořní katastrofa, již padlo za obět přes 50 lidských životů. Parní člun obecních politiků benátských, který jel ze Santa Elisabetta na ostrově Lidu s 80 osobami na palubě, srazil se s torpedovým člunem. Srážka byla neobyčejně prudká. Parní člun byl v půli rozražen, takže ihned přišlo se potopit. V kajutě se nacházely osoby oteply se pod vodou, takže většina jich utonula. Jen 12 osob bylo zachráněno a asi 10 osob zachráněno se plaváním, takže zahynulo přes 50 lidí. Mezi zahynulými je italský lodní poručík

Bossi a ruský vicekonul Melčinskij. Benátský podesta (starosta), prefekt a admirál Gareli dostavili se na místo neštěstí. Gareli nařídil, by místo v obvodu 150 m. bylo prohledáno. Hledání účastnily se jeden torpedoborec, dále rakousko-uherský vlečný parník "Titan", který osvětloval reflektory místo neštěstí. Několik potápěčů tu také pracovalo. Příčinou katastrofy prý bylo, že řidiči člunu pozorovali lety hydroplanů. — Neštěstí událo se blízce Campo St. Helena, asi 200—300 m. od stejnojmenného ostrova. Parní člun obecní byl přímo rozražen torpedovým člunem a potopil se za 6 vteřin. Celý člun zmizel pod hladinou mořskou. Námořníci torpedovky okamžitě seskákali do moře, aby přispěli tonoucím pasažerům. Na místě, kde loď se ponořila, hemžilo se tonoucími, jejich zoufalý křik bylo slyšeti i na pobřeží. Ale jeden za druhým mizel pod vodou, aniž by zachráněn, mezi nimiž byli také námořníci z parníku St. Helena, mohli jim véas přispěti. Očiti svědkové, kteří s běhu pozorovali katastrofu, praví, že viděli tak hrozně scény, že stydla jim krev. I z blízkých válečných lodí byly ihned poslány záchranné čluny, ale přišly pozdě. Pět lidí bylo zachráněno.

KÁROLYI V PRAVÉM SVĚTLE

Nemaďarské národy v Uhersku nemohou očekávat žádné pomoci od strany neodvislosti, ježimž předsedou je hrabě Michal Károlyi.

(Zpráva Korrespondenční Kanceláře Svazu č. a. žurnalistů.)

Z rozhovoru deputace, složené ze zástupců slovenského politického Sdružení a zástupců česko-slovenského žurnalisty pp. Milana Gettinga, Josefa Barana, Lad. Matuška, Engelberta Švehly a Aloise Melichara s hrabětem Michalem Károlyim, poznává se nyní jasně, že cesta Károlyiho nemá žádný jiný účel, než prostou propagaci maďarské politiky zde v Americe v zájmu vydobytí autonomie maďarské a na potlačení všech kulturních, politických i hospodářských snah ostatních národů žijících v Uhersku. Deputace navštívila hraběte v hotelu St. Regis na 55. ul. a 5. ave., N. Y., a o své návštěvě vydala veřejnosti následující zprávu:

Pp. Milan Getting, Josef Baran a Lad. Matušek jako zástupci politického Sdružení slovenského a zástupci slovenské žurnalistiky a pp. Engelbert Švehla a Alois Melichar jako zástupci české žurnalistiky navštívili hraběte Mienu Károlyiho jako reprezentanta strany neodvislosti v Uhersku a jako bojovníka za všeobecné tajné hlasovací právo a deputace o-

International Harvester olejové a plynové hybostroje.

Z DE MÁTE HYBOSTROJ, jaký byste měl mít na své farmě. Kupte si takový druh a velikost, jaká se vám zamlouvá, nechte ho pracovat den po dni při kterémkoliv z těch těžkých prací, jež on tak věrně dokáže — pumpování, řezání, broušení, hnaní separatoru atd., a seznáte, že jste si koupil vše, která bude ku stálému uspokojení.

International hybostroje jsou ty nejlepší, jaké jen můžete koupit. Když se koupí, hned začnou ušetřovat peníze pro svého pána následkem dobrého materiálu, z něhož jsou zhotoveny, expertního vzoru a konstrukce, malouška paliva a péče, jež potřebují a náramně dlouhého "životu".

International hybostroje jsou silné, jednoduché, lehce běží a zřídka potřebují správk. Oblíbenost jejich se zakládá na několika silných vlastnostech, jako: extra velké zátky, přesně broušené písky a kruhy, odrazná hlava cylindru, setrvačná kola s rozdělenou hlavou, odstranitelná vodítka zátky atd. Jsou všech tvarů a velikostí pro každý druh paliva, od 1 do 60 H. P.

Dopíšte nám v jakémkoliv nářečí o zajímavé katalogy. Prosdíte takový stroj u místního obchodníka. Neprodává-li Internationaly, dejte nám vědět, sdělíme vám, kde si můžete jeden prohlédnout.

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO **USA**
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano

Rectální nemoci — vyléčeny

Mírné ošetřování, které léčí píštěl, zlatou žlu nebo jiné rectální nemoci bez lékařského zákročení. Žádný chloroform, etér ani jiný prostředek úspěšně neúčinný. Vyléčení zajištěno v každém případě, který jest přijat pro léčení a žádné peníze, dokud nemoc neodejde. Píšte pro knihu o Rectálních nemocích a dověděními. **Dr. E. E. TARRY, 240 Bee Bldg., OMAHA, NEB.**

NEJSTARŠÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SOHŮZKY JEST
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 1306 Farnam ulice.
Pravé importované piva na šepu. **PLEZEŇSKÉ** z Měšťanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hofbrauerei Bavarische Pivo. Pivo Anheuser-Busch a světoznámé Faust ziskalo rozsluhou reputaci.
Kavárna pro dámy na šlá se na druhé podlaže.

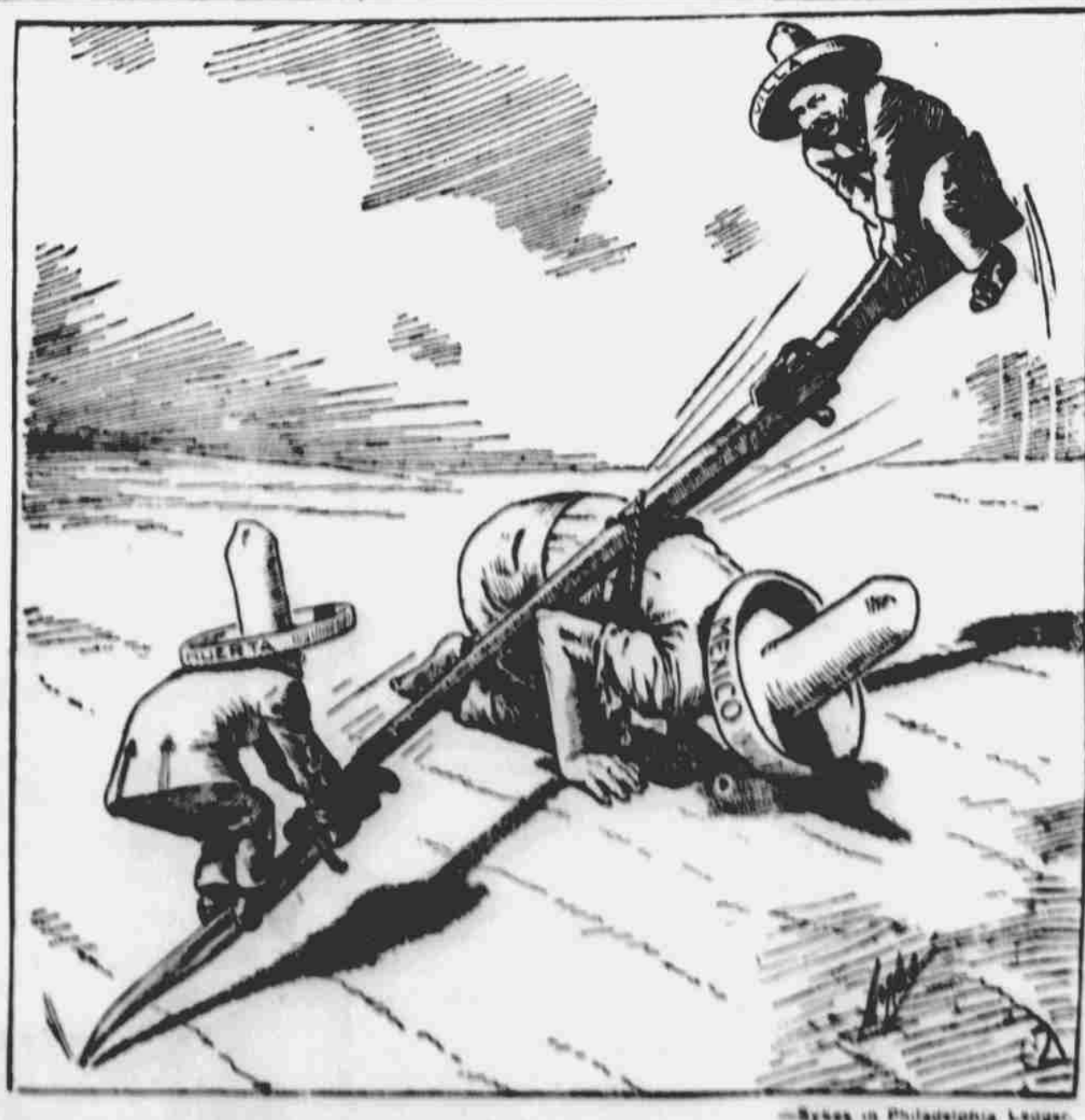
dědvůnže přičemu této návštěvy rodům v Uhersku. Strana neodvislosti pracuje výhradně na utvoření jednojazykového maďarského státu, v kterém je jiný národ vyjma maďarský nemyslitelný. Deputace dala výraz svému přesvědčení, že dle náhledu reprezentanta strany neodvislosti, který zdůraznil součinnost strany s maďarskou sociální stranou, není možno očekávat žádnou změnu k lepšímu v poměrech na Slovensku ani od strany neodvislosti a proto prohlásila hraběti, že i na dále bude se zasazovat slovenský národ o společný postup v životních otázkách a národních nejen s nemaďarskými národy v Uhrách, nýbrž rozšíří ještě svoje do- savadní styky se svými přáteli a příznivci mimo Uhersko právě tak, jako hrabě Károlyi přišel hledat spojence v Americe na posílení boje za neodvislost maďarského národa od Rakouska. Deputace vysvětlila, že Slováci v Uhersku nestojí dnes osamoceni, nýbrž že za jejich věci stojí současně téměř 2,000,000 Čechů a Slováků v Americe, kteří v každém čase dovedou svým náhledům zjednat přehod. Po novém opakování předsedy strany neodvislosti, že národy nemaďarské v Uhersku nemohou očekávat na-prosto žádné ústupky v otázkách národnostních, pokládala deputace svůj úkol za skončený.

Nyní ovšem Slováci a s nimi i Češi poví svůj názor o této akci hraběte Károlyiho v nejlépejší přítelstvi protestní schůzi. Není pochyby, že bratři Slováci v Clevelandu i v Chicagu připraví panu hraběti i náležitě přivítání, na které tak hned nezapomenou.

V jazykové otázce prohlásil hrabě Károlyi, že v soukromém styku s lidem nemaďarským má že se užití řeči maďarské, a úřadec však a v administrativních záležitostech (soudy, poštovní úřady a m. j.) musí zůstatí úředně maďarská. Strana neodvislosti podle prohlášení Károlyiho nepokýtné tedy nie, co by umožnil kulturní, politický anebo hospodářský rozvoj nemaďarským ná-

rodům v Uhersku. Strana neodvislosti pracuje výhradně na utvoření jednojazykového maďarského státu, v kterém je jiný národ vyjma maďarský nemyslitelný. Deputace dala výraz svému přesvědčení, že dle náhledu reprezentanta strany neodvislosti, který zdůraznil součinnost strany s maďarskou sociální stranou, není možno očekávat žádnou změnu k lepšímu v poměrech na Slovensku ani od strany neodvislosti a proto prohlásila hraběti, že i na dále bude se zasazovat slovenský národ o společný postup v životních otázkách a národních nejen s nemaďarskými národy v Uhrách, nýbrž rozšíří ještě svoje do- savadní styky se svými přáteli a příznivci mimo Uhersko právě tak, jako hrabě Károlyi přišel hledat spojence v Americe na posílení boje za neodvislost maďarského národa od Rakouska. Deputace vysvětlila, že Slováci v Uhersku nestojí dnes osamoceni, nýbrž že za jejich věci stojí současně téměř 2,000,000 Čechů a Slováků v Americe, kteří v každém čase dovedou svým náhledům zjednat přehod. Po novém opakování předsedy strany neodvislosti, že národy nemaďarské v Uhersku nemohou očekávat na-prosto žádné ústupky v otázkách národnostních, pokládala deputace svůj úkol za skončený.

Nový PEKÁRSKÝ ZÁVOD
Uvědomují otáče své přítavce, že jsou otevřeli nové mřížnou pekárnu, v čísle 2212 So. 13. St., Omaha (vedle školovny).
Vynasakim se všemohou dá- liti všeho druhu poliva nejlepší li jakosti. — Poroučim se do příslé krajanů —
M. MÁSTLEK.

MEXICKÁ SITUACE